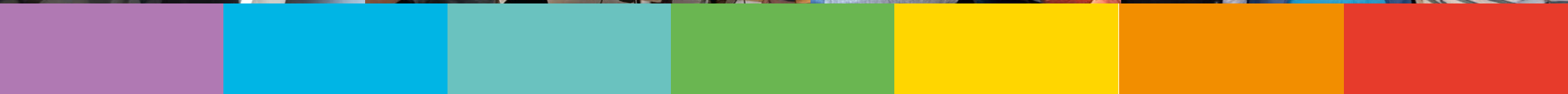

VERENIGING VOOR SOLIDARITEIT VZW
JAARVERSLAG 2023

VERENIGING VOOR SOLIDARITEIT VZW
JAARVERSLAG 2023

Inhoudstafel

Kinderen en Jongeren	4
Ouderenwerking	7
De Amici	12
Interculturaliteit	15
Tutti	20
Martin Luther King House	23
Kamiano	25
Laudato Si'	34
Financiën	40
Organigram	42
Met de steun van	43

Voorwoord

Beste sympathisant,

Met dit jaarverslag willen we u informeren over de werking, evolutie en vooruitzichten van het werk van Sant'Egidio met de armen in Antwerpen en Vlaanderen, dat gecoördineerd wordt door de vzw Vereniging voor Solidariteit.

Het afgelopen jaar 2023 was er een waar eindelijk onze activiteiten gewoon konden plaatsvinden, na de moeilijke corona jaren die isolement en vereenzaming met zich meebrachten. De gevolgen van de pandemie blijven echter voelbaar: het menselijk weefsel van onze samenleving lijkt verzwakt, er zijn minder sociale en solidaire netwerken, individualisme en verharding drukken meer hun stempel op het leven. Mededogen met de zwakke medemens is meer onder druk komen te staan, en wie niet mee kan wordt makkelijker met de vinger gewezen.

De vele vrijwilligers van VVS blijven daarom met nieuwe maar ook met vertrouwde initiatieven het belang van een solidaire samenleving onderstrepen waarin elke mens een waardig leven kan uitbouwen. Essentieel daarbij is de vriendschap, die verder rijkt dan het nodige opkomen voor de rechten van ieder mens. De vriendschap maakt duidelijk dat een band tussen mensen bron is van vreugde en versterking van ieders veerkracht. Door de vriendschap zijn de initiatieven van VVS geen eenrichtingsverkeer, van gever naar ontvanger, maar veeleer een inclusief avontuur dat energie geeft en gestoeld is op gedeelde verantwoordelijkheid op maat van ieder.

U zal in vele initiatieven in dit jaarverslag kunnen lezen hoe vriendschap emanciperend en empowerend werkt. Daarom dank ik onze vrijwilligers, onze giftgevers en de ondersteunende overheden.

Hilde Kieboom
Voorzitter

Kinderen en Jongeren

De School van Vrede

De School van Vrede organiseert haar kinderwerking in vier kansarme stadswijken van Antwerpen: Borgerhout, Linkeroever, Merksem en Hoboken. Doel is huiswerkbegeleiding en vrijetijdsbesteding voor kinderen van de lagere school. Elke groep bestaat uit een 40-tal kinderen en een 10 à 15 jongeren/ begeleiders. Ook wordt aan stagiairs uit het secundair en hoger onderwijs de mogelijkheid geboden om een 'sociale stage' te lopen, om zo kennis te maken met de doelgroep en werking.

De focus ligt op het helpen bij de huistaken en het inoefenen van een correct gebruik van de Nederlandse taal. Verder wordt de nadruk meer en meer gelegd op vredeseducatie en respect voor mens en milieu. Met de School van Vrede wordt ingezet op duurzame begeleiding. De kinderen worden doorgaans in een meerjarig traject opgevolgd, vaak gedurende de ganse lagere schooltijd. Waar nodig wordt het zorgnet rond het kind ingeschakeld (school, CLB, jeugdrechtbank,...) Vanaf dit jaar wordt er geëxperimenteerd met nieuwe werkvormen om het psychosociaal welzijn van de kinderen te verbeteren en de weerbaarheid te vergroten. Enkele voorbeelden: een yogaworkshop, een creatief atelier, een bezoek aan de bibliotheek, uitstappen naar het park of de zoo.

De duurzame begeleiding uit zich ook in het feit dat de kinderen thuis worden opgehaald en terug worden afgezet. Zo worden twee belangrijke doelen bereikt: elke week is er een kort 'stoepcontact' met de ouders waarbij poolshoogte wordt genomen van de thuissituatie en tegelijkertijd leert het kind om zich op een veilige manier op straat te bewegen. Er wordt gelet op correct gebruik van de verkeersregels en respect voor de buurt en de bewoners.

Vredeseducatie betekent ook aandacht hebben voor het behoud van een diverse groep, met verschillende etnische en socioculturele achtergronden en religieuze overtuigingen. Hoe multicultureel sommige wijken ook zijn, toch wordt er vaak naast elkaar geleefd en te weinig met elkaar. De School van Vrede werkt actief mee aan het herstellen van het 'menselijk

weefsel' in een wijk. Dit gebeurt op regelmatige basis door ouderen en gezinnen met kinderen samen te brengen voor wijkfeesten en herdenkingsmomenten zoals de herdenking van de Shoah, maar tevens individueel wanneer bijvoorbeeld een familie een oogje in het zeil houdt voor een bejaarde buurvrouw.

Er wordt ingezet op digitale vaardigheden en correct omgaan met sociale media. De School van Vrede hanteert een strikt antipestbeleid en gaat met alle partijen het gesprek aan.

Naar jaarlijkse gewoonte gaat elke School van Vrede ook op vakantie in juli. Het zijn dagen van onbezorgd spelen, zingen en plezier maken. Een team van 'kookouders' zetten zich vrijwillig en met heel hun hart in om telkens overheerlijke, voedzame maaltijden te bereiden. We kiezen ervoor om vegetarisch te koken. Zo hebben we niet alleen aandacht voor de ecologische voetafdruk maar bereiden we ook lekker voedsel dat iedereen mag eten, ongeacht de overtuiging.

Er was dit jaar uiteraard extra aandacht voor het conflict in Oekraïne. De Scholen van vrede zetten hun deuren open voor Oekraïense vluchtelingen en gingen met de kinderen in dialoog over de absurditeit van elke oorlog, waarin kinderen bijna altijd slachtoffer zijn. De School van Vrede van Hoboken ging een bijzondere vriendschapsband aan met de kinderen van de School van Vrede van Lviv, met de uitwisseling van tekeningen en brieven om de kinderen daar een hart onder de riem te steken.

De Friends

De werking van de Friends biedt jongeren tussen 12 en 16 jaar via vormen van recreatieve activiteiten kansen om hun leefwereld te verruimen en vriendschap en solidariteit te leren kennen als alternatieve waarden voor het recht van de sterkste. Net als in de School van Vrede worden verschillende nationaliteiten en alle lagen van de samenleving bereikt. Op geregelde tijdstippen kwamen de Friendsgroepen uit de verschillende wijken samen voor een Friendsday, of namen ze deel aan vredesmanifestaties en

herdenkingswandelingen. Op deze manier verruimen ze hun leefwereld en beginnen ze stappen van verantwoordelijkheid te nemen, vanuit het besef dat het niet alleen belangrijk is om vriendschap te beleven, maar ook om deze uit te dragen.

De fatale moord op Firdaous, 11 jaar oud, in Merksem, liet de Friends niet onberoerd. Zo brachten de Friends van Antwerpen een bezoek aan het huis van Firdaous, in Merksem, en legden ze bloemen neer. Onschuldig vermoord. De Friends willen niet onverschillig blijven maar juist opkomen voor onrechtvaardigheid!

De Friendsgroep ging dit jaar samen op vakantie naar Nieuwpoort. Het thema was onderlinge vriendschap en grote figuren in de wereld die een voorbeeld kunnen zijn in hun leven. "Iedereen kan een held zijn". Gedurende deze dagen werkten ze samen aan een kunstwerk voor de ouders. Over meerdere doeken werd een duif getekend die vervolgens werd opgevuld met klapprozen van origami. Een kleine delegatie van Friends overhandigde dit kunstwerk plechtig aan de ouders die op dat moment ook op vakantie waren met Leve de Ouderen in Den Haan.

Met Kerstmis hebben de Friends verschillende feesten georganiseerd voor bejaarden of hebben ze deelgenomen aan de wijkfeesten. Ter voorbereiding van deze kerstfeesten organiseerden de Friends begin december een inzamelactie.

Jongeren voor Vrede

Jongeren voor Vrede zijn groepen jongeren tussen 16 en 25 jaar die willen bijdragen aan een betere wereld. Inzet voor de naaste, strijden tegen racisme, opkomen voor de zwakkeren en bouwen aan vrede zijn enkele ingrediënten van deze groepen. Regelmatig komen ze samen in hun groepen om hierover na te denken en iedereen zet zich in voor één van de projecten binnen VVS.

Met deze jongeren wil de vereniging nog een stap verder gaan. Naast onderlinge vriendschap en direct reageren op gebeurtenissen in de samenleving, nemen ze allen een concreet engagement op zich om actief mee te werken aan een vreedevolle samenleving. Sommige jongeren gaan op huisbezoek bij eenzame ouderen in rusthuizen, anderen helpen geregeld in de co-housing voor ouderen Simeon en Hanna, weer anderen worden begeleiders of zelfs eindverantwoordelijken van een School van Vrede, of helpen in de Friendswerking. Het is de bedoeling dat elke jongere een verantwoordelijkheid krijgt binnen de organisatie.

Er zijn in Antwerpen 5 groepen: Hoboken, Merksem, Borgerhout, Linkeroever en het centrum van Antwerpen. Ze komen wekelijks samen in hun wijken om kansarme kinderen te helpen met hun huiswerk en eenzame ouderen te bezoeken. Daarnaast helpen ze ook bij de organisatie van verschillende evenementen van Sant'Egidio (vredeswandelingen, iftar, debatavonden, enzovoort). Een belangrijk moment zijn ook de maandelijks samenkomsten met alle jongeren van Antwerpen. Het zijn momenten van samenzijn, telkens met een thema waarover jongeren kunnen reflecteren en verdiepen, momenten van samen delen in vriendschap.

Eind juni trokken alle jongeren samen op voor een voorbereidingsweekend. Dit weekend werd speciaal georganiseerd om alle vakanties met de Scholen van Vrede, de Friends, de Ouderen en de Amici voor te bereiden. Tijdens het weekend kregen de jongeren zowel inhoudelijke als praktische vorming. Voor hen is een vakantie vaak niet vanzelfsprekend en het hoogtepunt van het jaar. Daarom is het belangrijk dat de jongeren dit zorgvuldig voorbereiden. In de praktische vorming organiseerden ze activiteiten voor kinderen, maakten ze een quiz, knutselden ze samen naamkaartjes en planden ze een originele bingo voor de ouderen.

Onder het motto “Global friendship, Global peace” kwamen deze zomer van 25 tot 27 augustus zo'n 1.000 jongeren samen in Padua en Venetië voor de jaarlijkse Europese jongerenontmoeting. Vanuit België zakten ongeveer 100 jongeren af naar de Italiaanse steden voor drie dagen van ontmoetingen, reflectie, uitwisselingen, bezoeken en het sluiten van vriendschappen. Elk van de 1.000 jongeren zet zich in zijn of haar thuisland in bij Sant'Egidio voor de armen en de zwakkeren in de stad. Sommigen helpen in de School van Vrede kinderen met huiswerk, anderen bezoeken eenzame ouderen in instellingen. De jongeren vertelden over de problemen die zij ervaren in hun stad en de uitdagingen die zij willen aangaan om een mooiere wereld te bouwen voor iedereen. Voor de Belgische delegatie waren het enthousiasmerende en inspirerende dagen. ■

Ouderenwerking

“Ik krijg veel steun van Josée, mijn buurvrouw, al is ze ook niet meer van de jongste. Daarom ging ik op de Burendag samen met N. van Leve de Ouderen! een plantje afgeven. Maar wat een prettige verassing: Josée had voor mij ook een plantje klaarstaan!” (R., 83 jaar)

Ouderenwerking

De zorg voor de ouderen is van in het begin een bekommernis geweest voor VVS. De toenemende vergrijzing en de demografische verschuivingen moedigen aan om hier maximaal op te blijven inzetten. Het programma Leve de Ouderen!, dat zich met werknemers op een structurele manier richt op 80-plussers, is hier een resultaat van. (zie pag. 10)

Daarnaast blijft de ouderenwerking ook op een actieve manier aanwezig in Antwerpen-centrum, Borgerhout, Linkeroever, Merksem en Hoboken met vrijwilligers die zich wekelijks inzetten. Daar elke wijk zijn eigenheid heeft, verschilt het accent in elke wijk afhankelijk van de populatie en demografische veranderingen.

In Antwerpen-centrum is de werking gegroeid door de ouderen van Kamiano die mee geïntegreerd werden in de ouderenwerking enerzijds, en door het duidelijker zichtbaar aanwezig zijn tijdens de zomeractiviteiten in de tuin van ‘Simeon en Hanna’. Het succes van de zomeractiviteiten legde een onzichtbare eenzaamheid bloot van vele ouderen die alleen wonen, weinig buiten komen, geen familie hebben of kinderen die ver weg wonen.

De wekelijkse ontmoeting ‘Koffie & vriendschap’ doet wat ze zegt: op verhaal komen bij een tas koffie. Ze richt zich tot 65-plussers, maar iedereen is welkom. In Antwerpen-centrum nemen wekelijks gemiddeld 25 personen deel aan dit moment waar nieuwe netwerken ontstaan. Er worden verjaardagen gevierd, en allerhande activiteiten georganiseerd.

Verder worden in Antwerpen-centrum ouderen aan huis bezocht. Vrijwilligers worden deel van het netwerk van de oudere die thuis woont en detecteren wanneer er nieuwe noden ontstaan. Op die manier slaan vrijwilligers en thuiszorgdiensten de handen in elkaar om de ouderen zo lang mogelijk in de vertrouwde omgeving te laten wonen. Tevens worden ook ouderen bezocht in het WZC Huizeke van Nazaret. Zoveel mogelijk worden ook zij betrokken bij de activiteiten van de ouderenwerking van Antwerpen-centrum.

In Borgerhout legt de ouderenwerking de focus op ouderen die thuis wonen, vaak in economisch kwetsbare omstandigheden. Enkele vrijwilligers volgen er een 30-tal ouderen. Ze worden thuis bezocht en opgevolgd in hun toenemende fragiliteit. Ze komen wekelijks samen in “Koffie en vriendschap”. Dit heeft ervoor gezorgd dat ook de ouderen onderling meer en meer attent zijn geworden tegenover elkaar. Ook de solidariteit naar anderen toe kreeg op die manier een boost. Zo gingen ze o.a. mee geschenken inzamelen voor de daklozen met Kerstmis.

Op Linkeroever is er in 2023 gekozen om met hernieuwde kracht in te zetten om ouderen in het WZC ‘t Zand te bezoeken. Vrijwilligers van verschillende leeftijden en culturen gaan wekelijks naar het WZC, voor een bezoek, ontmoeting of organiseren activiteiten (spelletjes spelen, wandelen, muziek, ...). Met de inzet groeit bij de jongere generaties ook de sensibilisering rond de problematiek van het ouder worden. Dit heeft aanleiding gegeven tot verschillende gespreksmomenten rond euthanasie, hoe als oudere thuis blijven wonen, wat betekent het om afhankelijk te worden, ...

Tegelijkertijd worden ook een 15-tal thuiswonende ouderen bezocht en opgevolgd en worden enkele ouderen bezocht in het WZC Regatta die in 2023 naar daar verhuisden.

Na de corona-pandemie was het duidelijk dat het verbod om buiten te komen en samen te scholen zijn sporen had nagelaten, ook bij de oudere populatie. In 2023 hebben we in de verschillende wijken vastgesteld tijdens de momenten van “Koffie en vriendschap” hoe vele ouderen de smaak terug te pakken hebben om samen te komen.

Ook in 2023 konden de ouderen zich inschrijven voor de vakantie in De Haan begin juli. Door het programma Leve de Ouderen ! was hiervoor een sterk toegenomen interesse en zijn twee groepen van 50 personen op vakantie geweest. Valide en hulpbehoevende ouderen hebben genoten van zon, zee, strand en gezelschap, ondersteund door een 20-tal vrijwilligers met zeer diverse achtergrond.

Een ander hoogtepunt was Lichtmis, waar de ouderen samen met de kinderen uit de School van Vrede aan tafel schoven voor de gekende pannenkoeken : de kers op de taart voor de ontmoeting tussen jong en oud, een belangrijke betrachting van VVS.

Ook in 2023 namen de ouderen deel aan de kersfeesten die georganiseerd werden in de verschillende wijken. De ouderen van Antwerpen-Centrum schoven mee aan op kerstavond in de Sint-Carolus Borromeuskerk. In Merksem, Hoboken en Borgerhout zaten ze aan het kerstdiner op kerstdag en op linkeroever waren ze welkom op een feestelijke kerstnamiddag met bubbels, hapjes, animatie en een heus kerstdessertenbuffet.

Co-housing Simeon en Hanna

In het pand aan de Kammenstraat 51 was het kleinschalig woonzorgcentrum ‘Simeon en Hanna’ gehuisvest sinds 2006. Om aan de Vlaamse regelgeving te kunnen blijven voldoen waren ingrijpende verbouwingen noodzakelijk. Na grondig overleg bleken deze noch economisch, noch infrastructuurueel haalbaar in de bestaande capaciteit. Gecombineerd met de grote moeilijkheid om geschikt personeel (verpleegkundige) te vinden is het bestuur op zoek gegaan naar een nieuwe woonvorm : een co-housing.

Het concept co-housing

Aanpalend aan het voormalige ‘Simeon en Hanna’ beschikt VVS nog over 5 studio’s/appartementen. Samen worden er 8 wooneenheden gecreëerd voor 20 mensen in nood van verschillende achtergronden en leeftijden. De focus ligt op ouderen die financieel, sociaal of fysiek kwetsbaar zijn. Maar ook vluchtelingen, al dan niet met kinderen, en mensen met een beperking kunnen in dit project een betaalbare en aangepaste woning vinden. Op deze manier wil ‘Simeon en Hanna’ mensen samenbrengen van verschillende generaties en culturen. Elke bewoner behoudt zijn privacy door een eigen wooneenheid te bewonen, terwijl de gemeenschappelijke ruimtes gelegenheid bieden tot ontmoeting en samenzijn. Zo wil de co-housing een antwoord bieden op de groeiende eenzaamheid van verschillende kwetsbare mensen in onze samenleving.

Het samen wonen

VVS zal momenten van convivialiteit organiseren in de gemeenschapsruimte (op feestdagen, verjaardagen enz.) maar de bewoners kunnen zich desgewenst ook zelf organiseren, echter zonder verplichting elke bewoner voor zijn eigen huishouden: aankoop en bereiding van maaltijden, poets en onderhoud, was en strijk (in de gemeenschappelijke wasplaats).

De zorg

In eerste instantie zullen de bewoners beroep doen op hun individuele ziektekassen en verzorg- en verpleeghulp als dat nodig zou zijn, maar VVS weet uit ervaring dat die vaak niet toereikend zijn en zal een coördinator

“Mijn vrouw had haar schouder gebroken. In het ziekenhuis hadden ze me laten zien hoe ik de draagband moest aanbrengen, maar terug thuis lukte het niet... Ik wist me geen raad en belde naar Leve de Ouderen!. Gelukkig kenden ze daar een thuisverpleegster die in onze buurt werkt. Zij hielp ons uit de nood, en nu weten we meteen ook waar naartoe als we beslissen om thuishulp aan te vragen” (B., 84 jaar)

en een poetsvrouw/man deeltijds voor dit project vrijmaken om aan individuele noden tegemoet te komen. Er zal ook een conciërge in het gebouw wonen. Als bewoners maaltijden nodig hebben, kunnen ze die in Kamiano nuttigen of verkrijgen, daar wordt alle dagen een verse lunch bereid. Het is te voet bereikbaar via de hoofdingang van Sant'Egidio. Was en strijk kunnen de bewoners zelf doen in de gemeenschappelijke ruimte, maar kan ook door de diensten van VVS verzorgd worden als dat nodig zou zijn. De opvolging van de bewoners, zowel administratief, als medisch en sociaal zal door de coördinator en meerdere vrijwilligers verzekerd worden: hiermee heeft VVS reeds tientallen jaren ervaring.

Het statuut

De co-housing formule is een eigentijds begrip om tegemoet te komen aan de woningnood voor behoeftigen in de grootstad, met mogelijkheid tot omkadering en nabijheid. Maar het is geen serviceflat en geen woonzorgcentrum: de bewoners binden zich enkel door een huurcontract, en alle bijkomende diensten komen tot stand op eigen initiatief. Hierdoor behouden de bewoners het belangrijke principe om thuis te blijven wonen, ondersteund door VVS met als doel mensen van verschillende leeftijden en achtergronden te laten co-housen. Dit is ook een bijdrage aan het project Zorgzame buurt. In de polyvalente ruimte zullen ook ontmoetingen met de nabije burens van de Kammenstraat georganiseerd worden.

De rekrutering van de bewoners

De rekrutering zal gebeuren vanuit de verschillende werkingen van Sant'Egidio: vooral vanuit de brede vrijwilligerswerking voor de ouderen in onze stad. Zowel in Kamiano (werking voor dak- en thuislozen) als in de wijkwerkingen komt de vraag naar een betaalbare woning dagelijks naar voren. Met dit co-housing complex worden kwaliteitsvolle maar betaal-

bare woningen aangeboden, in het centrum van de stad, rond een binnentuin die voor alle bewoners toegankelijk is. De prijs zal per bewoner bepaald worden naar gelang zijn situatie en inkomen.

“M. en ik zijn bijna even oud en wonen al 40 jaar vlak bij elkaar. Toch leerden we mekaar pas kennen door naar ‘Koffie en Vriendschap’ te gaan. Nu spreken we ook daarbuiten af voor een gezellige babbel bij een glaasje wijn en gaan we samen nog een andere vriendin bezoeken in het rusthuis” (J., 91 jaar)

Het programma Leve de Ouderen!

In het afgelopen werkjaar werd Leve de Ouderen! verder uitgerold in Merksem, Hoboken en op het Valaar. Get programma groeide in omvang en in efficiëntie. End december stond de teller van opgenomen ouderen op 2500. Door de vlotte samenwerking met partners in de thuiszorg en andere diensten, maar ook door de toegenomen ervaring bij de wijkwerkers kunnen hulpvragen van ouderen sneller en doelgerichter worden beantwoord.

Het beantwoorden van praktische hulpvragen is een belangrijke taak van Leve de Ouderen!, maar kadert in een ruimere doelstelling: het herstellen van het sociaal weefsel in de buurt, en hierdoor de kwaliteit van leven van de ouderen verbeteren en hen helpen om thuis te blijven wonen. Ook in 2023 bleven we inzetten op activiteiten die hierop focussen. Zo waren er de wekelijkse ontmoetingen ‘Koffie en Vriendschap’, het Pannenkoekenfeest ter gelegenheid van Lichtmis, de Langste Tafel in de zomer, het Herfstconcert waarbij nieuwe en oude buurtbewoners elkaar ontmoeten, en het Kerstfeest.

Een nieuw initiatief was de actie ‘Dankjewel buren!’ waarmee we aansloten bij de Burendag die door de districten en de stad wordt georganiseerd. Ouderen die hun buren wilden bedanken, konden bij ons terecht voor een plantje en een kaartje – een klein gebaar, dat met veel enthousiasme werd onthaald. Door op die manier de soms vage band tussen buren zichtbaar te maken, wordt die band ook sterker. We stellen vast dat mensen nadien makkelijker beroep durven doen op elkaar. Hoe sterk sommige vriendschappen in een jaar tijd zijn gegroeid, blijkt ook uit het feit dat voor het eerst enkele ouderen van het programma deelnamen aan de vakantie voor de ouderen die Sant’Egidio jaarlijks in de zomer organiseert.

Een hoogtepunt van het werkjaar 2023 was de publieke voorstelling van Leve de Ouderen! op het Antwerpse stadhuis, onder het motto ‘Een stad voor ouderen is een stad voor iedereen’. De prachtige trouwzaal was voor de gelegenheid volgelopen met ouderen, sympathisanten, professionele partners en lokale beleidsmensen. Na de toespraken op het stadhuis ging het feest verder in het Huis van Sant’Egidio waar zo’n 250 ouderen genoten van bubbels en taart, en heel wat onder hen zich ook met veel plezier lieten gaan op de dansvloer.

Het officiële gedeelte op het stadhuis begon met de begroeting door de bevoegde schepen Els Van Doesburg, gevolgd door een schets van de

internationale context door prof. Giuseppe Liotta (Universiteit Tor Vergata, Rome), een toelichting door prof. Jan De Lepeleire (KUL) die het programma kaderde in de ouderenzorg in ons land en het krachtige getuigenis van een dame van 87 over het belang van Leve de Ouderen! voor haar en haar leeftijdsgenoten. Daarnaast werden ook de belangrijkste resultaten van het programma tot oktober 2023 gepresenteerd.

Leve de Ouderen!	Merksem	Hoboken + Valaar	Buiten de zone	Totaal
Opgenomen ouderen	1007	1248	15	2270
wil niet deelnemen	85	115	0	200
verhuisd	49	53	6	108
overleden	53	66	0	119
totaal gecontacteerd	1194	1482	21	2697

Naast de cijfers van het aantal opgenomen ouderen levert ook het aantal ouderen dat niet wenst deel te nemen interessante informatie: het lage cijfer – 7,4% van de effectief gecontacteerde ouderen – bevestigt wat de wijkwerkers ervaren wanneer ze mensen opbellen, namelijk een grote openheid ten aanzien van het programma.

In de laatste maanden van het werkjaar ging de aandacht vooral naar de opvolging van de reeds opgenomen ouderen, en naar het versterken van contacten in de buurt. Door de contacten aan te moedigen tussen ouderen die elkaar misschien enkel van zien kennen, maar ook door ouderen te wijzen op leeftijdsgenoten die vlakbij wonen en te helpen bij het tot stand komen van nieuwe contacten, groeit het netwerk dat voor het welslagen van Leve de Ouderen! van fundamenteel belang is. ■

De Amici

De Amici zijn mensen met een verstandelijke en/of sociale beperking die samenkomen om vriendschap te beleven, ouderen te ontmoeten en om hun talenten te ontwikkelen in het schilder- en muziekatelier. Verschillende Amici werken in één van de inclusieprojecten van VVS.

De Amici in cijfers

Totaal aantal Amici die deelnemen aan onze werking:	48
Amici die werken in de koffiebar en ateliers:	14
Amici die stage hebben gelopen in de koffiebar:	5
Totaal aantal vrijwilligers:	27
Studenten die stage hebben gelopen bij Amici:	3
Personen in dienst:	barista + begeleider

De Amici is een groep van een 50-tal jongeren en volwassenen met een verstandelijke of een sociale beperking. Via de wijkwerking, het begeleid werken en de ateliers van de Amici toont VVS dat mensen met een verstandelijke en/of sociale beperking een belangrijke plaats in onze maatschappij verdienen en er een belangrijke rol kunnen spelen.

De groep is zeer divers, zowel wat betreft leeftijd (van jongvolwassen tot bejaard) als van nationaliteit en geloofsovertuiging. Essentieel voor de hele werking is het familiaal klimaat en het inzetten op de persoonlijke vriendschap.

In vier wijken van de stad Antwerpen organiseert VVS een wijkwerking voor de Amici: Borgerhout, Merksem, Hoboken en Centrum. Elke wijk heeft zijn eigenheid. De werking in de wijk is afgestemd op de groep Amici van die wijk: artistieke ateliers, paarden verzorgen, deelnemen aan culturele activiteiten, vriendschap onderhouden met de ouderen uit de buurt.

Gemeenschappelijk voor elke wijkwerking is dat de Amici de kans krijgen en gestimuleerd worden om zich uit te drukken via kunst, om sociale contacten uit te bouwen, om bruggen te slaan tussen verschillende groepen en om een waardevolle bijdrage te leveren aan onze samenleving.

In 2023 gingen alle Amici samen op vakantie naar Homburg. Een gezamenlijke vakantie is een unieke kans om de vriendschapsbanden en de verbondenheid tussen de Amici over de wijken heen te versterken.

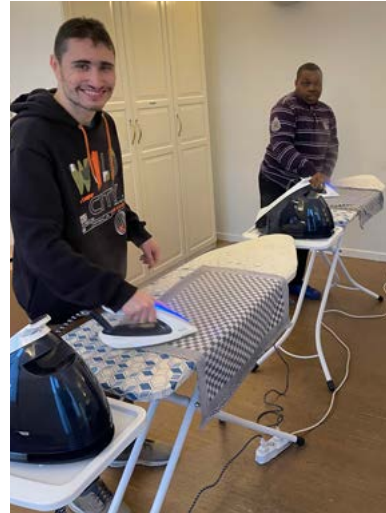
Bezoek aan ouderen in de wijk en in rust- en verzorgingstehuizen in de buurt

In elke wijk helpen de Amici tijdens de namiddagen 'koffie en vriendschap' voor ouderen. In Hoboken gaan zij op bezoek in een rust- en verzorgingstehuis. Ze spelen er spelletjes met de ouderen, zingen en praten samen. Sommige ouderen worden op hun kamer bezocht.

Deze vriendschap doet zowel de ouderen als de Amici deugd: de ouderen zijn gecharmeerd door het enthousiasme en de hartelijkheid van de Amici; de Amici merken dat hun aanwezigheid echt een verschil maakt in het leven van de ouderen.

Inclusie op de werkvloer

Vanaf de start van de werking spreken de Amici het verlangen uit om op een gewone manier te participeren in de maatschappij en om te werken zoals elke volwassen burger. Velen beschikken over een vervangingsinkomen, sommigen gaan naar een dagcentrum. Toch verlangen ze naar werk op maat. Om een antwoord te bieden op dit verlangen biedt VVS sinds 2017 aangepast en zeer divers vrijwilligerswerk aan.

In de koffiebar 'Amici, Coffee & Books' en de bijhorende werkateliers zorgen Amici en vrijwilligers er samen voor dat alles vlot verloopt. De Amici worden begeleid afhankelijk van hun graad van zelfstandigheid. Door de diversiteit aan jobinhouden kan VVS aan verschillende profielen Amici aangepast werk bieden.

Nieuw dit jaar is de uitbreiding van de ateliers met een kookatelier waarin de Amici de soep en de croques maken die in de koffiebar worden verkocht.

In de koffiebar begeleiden we ook drie verschillende groepen stagiaires:

- studenten secundair onderwijs of van een hogeschool die stagelopen in het kader van hun opleiding of als een sociale stage.
- mensen met een verstandelijke beperking die aanvullend bij een GTB-opleiding, vanuit een andere organisatie voor mensen met een beperking of vanuit een Buso-school stagelopen. Zij krijgen in de verschillende werkateliers de kans om onder meer te ontdekken waar hun talenten en sterktes liggen, of en in welke mate ze werkdruk aankunnen, of ze in staat zijn om samen te werken.
- mensen met een beperking die graag in de koffiebar of andere werkateliers van de Amici willen komen werken. Deze stage wordt gradueel opgebouwd. Tijdens de stage wordt gekeken welke taken best passen en hoe prikkelarm de werkomgeving moet zijn. Ook wordt rekening gehouden met compatibiliteit van talenten zodat de Amici elkaar kunnen versterken.

Andere organisaties zoeken voor eigen projecten inspiratie in de wijze waarop VVS het inclusieproject van de koffiebar en ateliers heeft vormgegeven. Het voorbije jaar hebben 3 organisaties een verkennend bezoek gebracht om onze werkwijze te leren kennen.

Ook in 2023 werd de samenwerking verdergezet met Primavera – een voorziening voor opvang en begeleiding van volwassenen met een verstandelijke handicap in Merksem. Een achttal mensen van Primavera komen onder begeleiding één voormiddag per week kleine taken uitvoeren die tot het goed functioneren van de vereniging bijdragen. Het werk wordt op voorhand voor hen voorbereid door vrijwilligers van VVS.

Nieuwe uitdagingen en evoluties

Het aantal Amici met een sociaal maatschappelijk kwetsbare thuissituatie neemt toe. Voor alle Amici, in het bijzonder voor de Amici met een sociaal kwetsbare thuissituatie, zet VVS in op het uitbouwen van een krachtig netwerk zowel met familie als met de andere organisaties die hen begeleiden. Het voorbije jaar werden twee van onze Amici plots geconfronteerd met de onbewoonbaarheid van hun appartement. In deze crisissituatie hebben we geen oplossingen gevonden via noodopvang binnen het systeem van georganiseerde hulp. Dankzij ons eigen sterk uitgebouwd sociaal netwerk hebben we kunnen vermijden dat zij echt op straat stonden.

Ook het aantal Amici met anderstalige herkomst groeit. Het aanleren van een nieuwe taal voor een persoon met mentale beperking is een grote uitdaging. Er wordt ingezet op het zoeken naar wegen van communicatie en extra taalondersteuning.

De Amici worden geconfronteerd met de verharding in onze samenleving. Hun kwetsbaarheid maakt dat zij een gemakkelijk slachtoffer zijn voor uitbuiting of voor misbruik van hun vertrouwen. Tegelijk voelen zij de verharding in onze samenleving. De harde taal die wordt gebruikt raakt hen enerzijds en anderzijds sijpelt de verharding ook door in hun eigen leven. Door hun kwetsbaarheid zijn ze zowel gemakkelijk beïnvloedbaar als een slachtoffer van uitsluiting.

Amici-day

Voor de eerste maal hebben we een Amici-day georganiseerd. Tijdens deze dag reflecteren de Amici over relevante maatschappelijke thema's, de actualiteit, de uitdagingen waarmee we worden geconfronteerd en de vragen waarmee zij leven. Vriendschap en verbondenheid staan centraal. ■

Interculturaliteit

Taalschool Yaguine en Fodé

Taalschool Yaguine en Fodé is een bekende plek in Antwerpen voor nieuwkomers die hun taalvaardigheid Nederlands willen verbeteren. Vrijwilligers bieden anderstalige volwassenen de gelegenheid om hun kennis te gebruiken.

Voorstelling en werking 2023

Voldoende kennis van de Nederlandse taal hebben, is een enorme hefboom om te integreren in de Antwerpse samenleving. Hoewel het aanbod Nederlands voor Anderstaligen (NT2) de jongste jaren grondig is verbeterd en geprofessionaliseerd, maakt het aanhoudende succes van de taalschool van VVS duidelijk dat er behoefte is aan 1) plaatsen waar gratis les wordt aangeboden; 2) lesmomenten die niet op werkdagen vallen – zoals zaterdag; 3) mondelinge oefeningen en conversatie.

Daarom startte VVS ruim twintig jaar geleden met het aanbod van conversatielessen Nederlands in de taalschool Yaguine en Fodé.

Een tiental trouwe vrijwilligers gaf wekelijks conversatielessen in 3 groepen van verschillend niveau. Voor het eerste semester schreven 75 mensen zich in, voor het tweede waren dat er 66. In totaal werd er in juni aan 53 mensen een getuigschrift gegeven voor hun trouwe deelname aan de lessen in één of twee semesters.

De landen van herkomst van de leerlingen weerspiegelen duidelijk de politieke actualiteit: in 2023 waren de grootste groepen leerlingen afkomstig uit Oekraïne, het Midden-Oosten (Syrië, Irak).

Summerschool

Van donderdag 6 tot en met vrijdag 14 juli werd er een intensieve cursus Nederlands gegeven door één van de lesgevers van de taalschool Yaguine en Fodé. Hiervoor werden Syrische vluchtelingen uitgenodigd die

maar kort daarvoor in België waren aangekomen via de Humanitaire Corridor en Oekraïense vluchtelingen die nog op een wachtlijst stonden om Nederlands te leren. Een twaalfstal volwassenen kreeg een doorgedreven taalbad van 6 dagen om hen te helpen hun eerste stappen op weg naar integratie te zetten. Uiteraard was er na afloop een feestelijke ceremonie met het uitreiken van de behaalde attesten van deelname.

Ook dit jaar werden er verschillende stadswandelingen en museumbezoeken georganiseerd. Ter gelegenheid van de werelddag van de armen vond op 18 november het jaarlijkse concert voor en met bejaarden en vrienden vanuit Kamiano plaats. Op 21 juli bezochten we Kortrijk met de leerlingen van de taalschool Yaguine en Fodé, de leerlingen van de taal oefenkansen in Tutti, in Merksem en een grote groep vrienden die via de Humanitaire Corridor naar België zijn gekomen. Met meer dan honderd enthousiaste deelnemers werd het een grootse picknick in de zon.

Op 24 december gingen lesgevers van de taalschool met een veertigtal vrijwilligers naar het nooddorp voor Oekraïense vluchtelingen op de Antwerpse Linkeroever. Daar werd aan de deur van alle containerwoningen geklopt om de bijna 800 bewoners een vredevol nieuwjaar te wensen.

Volkeren van Vrede

Volkeren van Vrede is een beweging van nieuwkomers in Antwerpen, van verschillende taalkundige en culturele achtergrond die echter eenzelfde droom hebben: niet alleen hulpvrager zijn, maar met de eigen capaciteiten ook zelf stappen zetten naar hun integratie en socialisatie. De nieuwkomers tonen dat zij mannen en vrouwen zijn die een meerwaarde voor onze samenleving kunnen betekenen. Ze tonen met hun inzet dat migratie niet alleen als een probleem, maar eerder als een kans en potentieel gezien moet worden.

Meer en meer nieuwkomers die een aantal jaar geleden naar de bijeenkomsten van de beweging begonnen te komen of les volgden in de taalschool Yaguine en Fodé, maken nu deel uit van het trouwe legioen vrijwilligers die vooral de werking met de bejaarden versterken. Zowel het huis voor ouderen Simeon en Hanna als de wekelijkse bijeenkomsten in de verschillende wijken van Antwerpen kan men zich niet meer voorstellen zonder hun buitengewoon gewaardeerde hulp.

Bezoek staatssecretaris De Moor

Op maandag, 18 september 2023, heeft Nicole De Moor, Staatssecretaris voor Asiel en Migratie in de federale regering, een bezoek gebracht aan Sant'Egidio in België. Op het programma stond onder meer een kennis-

making met de verschillende werkingen van Sant'Egidio in Antwerpen, en een ontmoeting met vluchtelingen en andere nieuwkomers.

Onderwerp van gesprek waren de "Humanitaire Corridors" voor kwetsbare vluchtelingen waar het Staatssecretariaat, verschillende overheidsdiensten en Sant'Egidio nauw voor samenwerken; de opvangcrisis, het beleid van de Europese Unie, arbeidsmigratie en de aanpak van mensen zonder geldige verblijfspapieren.

Samenleven in diversiteit

Interlevensbeschouwelijke dialoog en vredeseducatie zijn belangrijke topics voor Sant'Egidio. De jaarlijkse initiatieven zoals de Interfaith Harmony Breakfast, de Vredeswandeling en de herdenking van de slachtoffers van de Shoah laten zien dat vreedzaam samenleven ondanks alle verschillen mogelijk is.

Interlevensbeschouwelijke dialoog en vredeseducatie

Het vreedzaam samenleven van mensen met een verschillende levensbeschouwelijke achtergrond is een cruciaal werkterrein. Het is de manier om de mensheid te leren omgaan met de globalisering. Vanuit haar aandacht en concrete hulp voor migranten en nieuwkomers brengt Sant'Egidio dialoog op gang en bouwt ze aan een cultuur van ontmoeting en samenleven. Vlaanderen, en dan vooral de steden, is levensbeschouwelijk zeer divers geworden: naast de traditionele aanwezigheid van de katholieke en pro-

testantse kerken, de joodse gemeenschap en het vrijzinnig humanisme, wordt onze tijd gekenmerkt door de komst van migranten, vaak met islamitische, neoprotestantse of orthodox-christelijke achtergrond. Dit samenleven in verscheidenheid vraagt om een nieuwe culturele synthese.

Vredeswandeling op Nieuwjaarsdag

Op 1 januari 2023 vond de jaarlijkse nieuwjaarswandeling voor vrede in de stad en in de wereld plaats. Naast Bart Paepen, pastoor van de OLV kathedraal van Antwerpen waren er getuigenissen door vluchtelingen uit verschillende brandhaarden in de wereld. Muslima Ahadi sprak over haar ervaringen in Afghanistan, Varduhi Hayrapetyan getuigde over Armenië en Raissa Bakinahe over Goma, in Oost-Congo. Claude Hindo vertelde hoe ze als Syrisch vluchteling vanuit Libanon met haar gezin via de humanitaire corridors naar België kwam. Tenslotte vertelde Lena Pengel over de humanitaire missie die ze met enkele anderen bracht aan Oekraïne.

Interfaith Harmony Breakfast

Ieder jaar organiseert de Gemeenschap van Sant'Egidio in België in februari een interreligieus ontbijt in het kader van de "World Interfaith Harmony Week" van de VN.

Op 2 februari kwamen in het centrum van Brussel verantwoordelijken van de verschillende kerken en religies in ons land samen voor een interreligieus ontbijt. Na een inleiding van organisator prof. Jan De Volder ging het gesprek over de gezamenlijke inzet van de religies voor de vrede in Europa en de wereld – in de context van de oorlog Oekraïne en elders – en voor de opvang van vluchtelingen.

De erkende erediensten van België werken samen in het kader van het project "Humanitaire Corridors", waardoor 250 kwetsbare vluchtelingen legaal en veilig naar ons land kunnen komen. Onlangs kwamen in dat kader nog 21 Syrische vluchtelingen uit Libanon in België aan. Plaatselijke ontvangstcomités, vaak verbonden aan bisdommen, protestantse kerken en andere religies, helpen bij de opvang en de integratie van deze mensen.

Iftar

Op 25 maart organiseerde Sant'Egidio een christelijk-islamitische dialoogontmoeting over Vasten. Tijani Boulauali, medewerker bij de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen op de afdeling Arabische en islamitische studies aan de KU Leuven, sprak vanuit islamitisch perspectief. Over de christelijke traditie nam Zeger Polhuijs, priester van Sant'Egidio, het woord. Na zonsondergang werd de ontmoeting afgesloten met een broederlijke maaltijd voor moslims en christenen.

Oecumenisch gebed voor de VN Wereldvluchtelingendag

Naar aanleiding van de 109e Werelddag van Migranten en Vluchtelingen vond op maandag 9 oktober 2023 een gebed met en voor vluchtelingen plaats in de Sint-Carolus Borromeuskerk te Antwerpen.

Deze werelddag vindt haar oorsprong in 1914, en vandaag is het meer dan ooit een oproep om ons in solidariteit en op praktische manieren open te stellen voor hen die gedwongen zijn hun thuisland te verlaten. Op deze dag denken we aan de vele migranten die zich vaak in uiterst kwetsbare omstandigheden bevinden en die moeizame en onzekere wegen bewandelen op zoek naar een betere toekomst. Dit is niet alleen een tijd voor spirituele reflectie, maar ook voor bewustwording: een uitnodiging om verder te kijken dan vooroordelen en in het gezicht van migranten en vluchtelingen een broeder of zuster te zien die verwelkomd en gesteund moet worden. De titel van de 109e Dag dit jaar is “Vrij om te kiezen of je wil migreren of blijven”.

In zijn boodschap wijst de paus er ook op dat migratie vaak geen keuze is, maar een noodzaak die wordt opgelegd door ongunstige omstandigheden. Hij roept op tot een collectieve inspanning om de oorzaken van gedwongen migratie weg te nemen, zoals de wapenwedloop en de uitbuiting van hulpbronnen. Hij benadrukt ook hoe belangrijk het is om migranten met waardigheid en respect te ontvangen en hen te behandelen als “bijzondere medereizigers”.

Sant’Egidio werkt al vele jaren samen met migranten en vluchtelingen. In een wereld die gekenmerkt wordt door muren en barrières, zowel fysiek als metaforisch, wil de gemeenschap een “gastvrij huis” en een ontmoetingsplaats bouwen, waar menselijkheid het kostbaarste goed is.

Vredesboodschap parlement

Op 19 oktober bracht kanunnik Hendrik Hoet, pastoor van de Sint-Carolus Borromeuskerk en kerkelijk assistent van Sant’Egidio, namens de christelij-

ke wereld samen met een imam en een rabbijn een vredesboodschap in het federale parlement. Dat gebeurde tegen de achtergrond van de oorlogen, terreurdaden en oplopende spanning in het Midden-Oosten en elders in de wereld.

Boekpresentatie

Op dinsdag 24 oktober 2023 vond in het Huis van Sant’Egidio de presentatie plaats van het boek van Brussels opperrabbijn Albert Guigui, *La Bible, hier, aujourd’hui et demain*. Naar aanleiding daarvan ging rabbijn Guigui en professor Pierre Van Hecke (KU Leuven) in gesprek over de vraag hoe joden en christenen de Bijbel lezen. Bijbeltheoloog Hendrik Hoet modereerde het gesprek.

Internationale Vredesontmoeting

De internationale bijeenkomst ‘Durf vrede aan’, werd georganiseerd door de Gemeenschap van Sant’Egidio in samenwerking met de Katholieke en Evangelische Kerken in Berlijn, en bijgewoond door de grote wereldreligies, samen met vertegenwoordigers uit de politiek en maatschappij, afkomstig uit meer dan 40 landen over de hele wereld. Van 10 tot 12 september 2023 werd deze bijeenkomst voor de 37e keer georganiseerd door de Gemeenschap van Sant’Egidio in de “geest van Assisi”, na de historische ontmoeting waartoe Johannes Paulus II in 1986 heeft opgeroepen. Aan de openingszitting namen onder andere de Duitse president Frank-Walter Steinmeier, de groot-imam van Al-Azhar Ahmed Al-Tayyab en de oprichter van Sant’Egidio Andrea Riccardi. Ook werd er een getuigenis gegeven door de Afghaanse Zohra Sarabi. De slotceremonie vond plaats aan de historische Brandenburger Tor.

Herdenkingswandeling

Op zondag 3 september 2023 werd de jaarlijkse herdenkingswandeling gehouden voor de slachtoffers van de Holocaust onder het motto 'Wie vergeet is gedoemd te herhalen'.

Tijdens de plechtigheid aan het Monument van de Gedeporteerden aan de Belgiëlei namen volgende sprekers het woord: Alexia Bertrand, Staatssecretaris voor Begroting in de Federale Regering Laurent Trau, namens de Joodse gemeenschap, historicus Dany Neudt en Jan De Volder die sprak namens Sant'Egidio. .

Na het zingen van het Gebed voor de Doden en een minuut stilte, legden ouderen en jongeren bloemen neer voor het monument.

Strijd tegen de doodstraf

Vanaf de tweede helft van de jaren 1990 is de Gemeenschap van Sant'Egidio zich actief beginnen inzetten in de strijd tegen de doodstraf. Aanleiding daarvoor was de correspondentie met Dominique Green, die op ogenblik in de Verenigde Staten in de dodencel zat. Het aantal mensen dat met ter dood veroordeelden schreef, groeide en daarmee ook de concrete inzet voor de gevangenen, door bezoeken, correspondentie, juridische bijstand en de vraag naar verbeterde condities in de gevangnissen. Doorheen de jaren werd Sant'Egidio zo een belangrijke speler in de strijd voor een

universeel moratorium en de afschaffing van de doodstraf wereldwijd. Zij stond mee aan de wieg van de "World Coalition against the Death Penalty" in haar zetel in Rome in het jaar 2002.

Sant'Egidio lanceerde ook de internationale dag 'Cities for Life - Steden tegen de Doodstraf' die ieder jaar op 30 november plaatsvindt, de verjaardag van de eerste afschaffing van de doodstraf door een staat, meer bepaald het Groothertogdom Toscane in 1786. Elk jaar nodigen we die dag iemand uit om te getuigen over zijn of haar persoonlijke ervaringen. Een van de kernthema's is altijd vergeving.

Janet Winston stond samen met haar man Fred Young op 22 maart 2016 nietsvermoedend aan een incheckbalie op de luchthaven van Zaventem. Tot er vier meter verder een bom ontplofte. En niet veel later nog een tweede. Het Brussels echtpaar overleefde de aanslagen. Na een lang fysiek herstel, volgden vele existentiële vragen. Janet bundelde haar relaas in "Paris-Bruxelles, au coeur des attentats," een even aangrijpend als hoopvol boek. . Onder de titel "Vergelden of vergeven – slachtoffers getuigen" vertelde zij over hun ervaringen aan een 80-tal studenten en andere geïnteresseerden.

Via de site van Sant'Egidio is er ook de mogelijkheid om meer informatie te vragen over het corresponderen met een ter dood veroordeelde in de Verenigde Staten. In 2023 vroegen 20 mensen informatie op; 8 van hen begonnen effectief te schrijven. ■

Tutti

Algemeen

“Tutti” is het sociaal-cultureel ontmoetingscentrum van VVS vzw gelegen in Merksem.

Dit centrum is ruim drie jaar in werking en elk jaar breidt het zich telkens een beetje meer uit in een boeiende buitenwijk van Antwerpen waar diversiteit, een vergrijzende populatie en een groeiende kinderarmoede grote uitdagingen blijven.

Al in het prille begin van 2023, op 9 januari, werden we wakker geschud door de moord op de kleine Firdaous in een garage rechttegenover het ontmoetingscentrum Tutti. We brachten de dag na de moord hulde aan dit 11-jarige meisje en hielden een wake voor haar en haar familie en de buurtbewoners.

Tutti wil juist als reactie op zulke gewelddadige acties en de groeiende polarisatie en pessimisme in het algemeen, ontmoeting en participatie creëren. Onze missie om verbinding te maken tussen mensen en geweldloos en zonder oordeel onder de mensen ontmoeting te bevorderen werd ons meteen terug duidelijk. We werden als het ware daardoor opnieuw wakker geschud om onze missie waardig te volbrengen.

Hierbij spraken we veel buurtbewoners aan, probeerden we aan te voelen waar de noden lagen, en verbreedden we onze kring van helpende handen.

Maar tevens konden we dankzij een uitbreiding van subsidies vanuit de sector maatschappelijke veiligheid van de stad Antwerpen, een collega bij aanwerven die de sociale cohesie nog meer en beter zou kunnen uitbreiden met en in en rond Tutti.

Een goede basis

De wekelijkse activiteiten van Tutti zijn in het afgelopen jaar voortgezet en tevens uitgebreid.

De **taaloefenkansen** voor nieuwkomers en vluchtelingen kenden bijna een verdubbeling in het aantal deelnemers. Doordat er doorverwijzingen bleven komen vanuit onze officiële partners Atlas, Ligo en anderen, maar vooral ook door mond-aan-mond reclame. Driemaal per week hebben volwassen nieuwkomers en vluchtelingen de kans om in Tutti de Nederlandse taal te oefenen op verschillende manieren. Gemiddeld nemen 35-50 personen deel aan deze taaloefenkansen gedragen door ongeveer 10 vrijwilligers en studenten. Opvallend was de komst van meer Oekraïense vluchtelingen maar ook uit Syrië, Jemen, Afghanistan en Palestina namen personen deel aan deze taaloefenkansen. De motivatie en positiviteit van de deelnemers is groot. We werden ook uitgenodigd voor een bezoek aan het stadhuis van Antwerpen door de schepen van samenlevingsopbouw Karim Bachar. Een professionele stadsgids gaf op aangepaste taalniveau een boeiende rondleiding in het stadhuis. Allen waren vereerd van het gastvrije onthaal in het mooiste huis van de stad!

“Koffie & Vriendschap” wil tweemaal per week ouderen, chronisch zieke personen en sociaal geïsoleerde personen bereiken en uitnodigen voor een ongedwongen samenzijn en ontmoeting. Afgelopen jaar zagen we het

aantal deelnemers hierbij stijgen, maar ook diversifiëren naar meer buurtbewoners en andere kwetsbare personen.

“Vrienden van Tutti” komen tweemaal per week samen om allerlei onderhoudsklusjes en schoonmaak te houden en zo te participeren in de maatschappij. Het gaat over personen die (nog) niet op het arbeidsveld terecht kunnen maar wel mits de nodige begeleiding werkervaring als vrijwilligers willen opdoen. Ze komen via het netwerk van OCMW, VDAB en het participatietraject van Atlas.

De **zaalverhuur** van Tutti vond afgelopen jaar een mooie opbouw bij de wekelijkse en stabiele verhuring van de (feest)zalen. Elke dag (behalve donderdag) wordt de zaal van Tutti verhuurd en soms meer dan 1 keer per dag. Zo werkten we aan meer stabilisatie van de zaalverhuur. Dit is minder arbeidsintensief en ondersteunt beter het verenigingsleven in de wijk.

Wat opviel

Tutti organiseerde meer publieke evenementen open voor iedereen en niet alleen voor onze regelmatige bezoekers. Zo organiseerden we een inhuldiging van het kunstwerk “Peace”. Dit event was eerder gericht op kinderen en jongeren. Het kunstwerk “Peace” dat geschilderd werd door de handen van vluchtelingenkinderen in de kampen te Athene, werd gepresenteerd door de artiest zelf en versterkt door de getuigenis van een jonge Afghaanse vluchteling. Het was een aandoenlijke, culturele namiddag.

Verder was er de “Halloween Brunch” aan het begin van de herfstvakantie waar ook kinderen en jongeren en hun ouders ruim aanwezig waren. Iedereen nam zelf iets mee voor het buffet en het werd een gezellige en “griezelige” voormiddag.

Wat ook opvallend was afgelopen jaar 2023 was de uitdrukkelijke wil van de vrijwilligers om de taaloefenkansen ook in de zomer verder te zetten. Zo konden ook tijdens de zomermaanden juli en augustus nieuwkomers

en vluchtelingen terecht in Tutti om Nederlands te oefenen maar ook om tijdens deze vakantiemaanden niet alleen achter te blijven in een periode waar toch veel personen in vakantie gaan en organisaties sluiten.

Impact

Twee studenten management en communicatie liepen stage in Tutti en werkten aan de website van Tutti maar hadden speciale aandacht voor de sociale media en de impact ervan. Zo werd er regelmatig en met meer reële beelden en getuigenissen gecommuniceerd naar onze volgers. Dit had duidelijk effect op het aantal volgers van Tutti.

Het bedrijf Randstad maar ook (hoge)scholen kwamen op teambuilding in Tutti en namen deel aan sociale activiteiten. Zo kwamen de mogelijke pistes ter sprake van samenwerkingen om anderstalige nieuwkomers te helpen en beter te oriënteren naar werk en participatie in de samenleving. We hopen in het komend jaar hierbij een bepaalde impact te kunnen brengen.

Het aantal vrijwilligers en helpende handen in Tutti steeg in het afgelopen jaar. Anderstalige nieuwkomers komen graag helpen bij onze activiteiten met de ouderen, personen met een beperking komen vanuit een instelling werkervaring opdoen en via allerlei bestaande digitale platformen dienen helpende handen zich aan.

Ook het aantal studenten dat stage liep in Tutti steeg. Zo kregen meer jongeren de kans om zich in te bedden in een organisatie die inclusie en ontmoeting bevordert. Deze sociale bewustwording heeft zeker impact bij deze jongeren en toekomstige hulpverleners. ■

Martin Luther King House

De samenwoont Martin Luther King House is een opvang voor chronisch zieke thuisloze personen. Via een langer verblijf streeft men hier naar een stabilisatie van de medische problematiek en een maatschappelijke participatie en indien mogelijk naar doorstroming naar de reguliere woonmarkt.

Martin Luther King House is een huis van en voor de bewoners. Chronisch zieke personen in zeer precaire leefomstandigheden verblijven in dit huis waar plaats is voor maximaal 10 bewoners. Deze bewoners zijn van zeer verschillende culturen, leeftijden, talen en achtergronden. Er is sprake van zowel lichamelijke als geestelijke chronische ziekten. Een team van twee halftijdse werknemers en een 15-tal vrijwilligers zetten zich hiervoor in.

Het jaar 2023 werd getekend door aandringen en meer inzetten op het bekomen van de **juiste regularisatiedocumenten**. Dit lukte bij 3 van onze bewoners.

Vanaf de bewoners een reguliere verblijfsituatie bekomen, start een nieuw hoofdstuk.

De identiteitspapieren, het verblijfadres, de mutualiteit en het leefloon kunnen in orde gebracht worden en op deze manier kan er over doorstroming nagedacht worden.

Het jaar 2023 werd dus ook **een jaar van doorstroming** naar nieuwe horizons.

Met elke bewoner hebben we ernstig nagedacht over de toekomst en mogelijke doorstroompjes. Ook met wie nog geen geldig verblijfsstatuut bezit. We ondervonden dat het belangrijk is om met onze bewoners te blijven spreken over de toekomst en samen te blijven zoeken naar mogelijke pistes en trajecten.

Het risico van stagnering en uitzichtloosheid is groot. Maar Martin Luther King House wil een huis zijn van hoop en groei.

Eén van onze bewoners is in de maand oktober verhuisd na bijna 1 jaar actief zoeken naar een betaalbare woonst voor haar. Zij verblijft nu in haar eigen appartement maar heeft nog intensieve woonbegeleiding nodig. Dit bieden wij haar aan vanuit MLKH.

Twee andere bewoners blijven zoeken naar woonst maar botsen op de hoge huurprijzen, de taalbarrière en hun beperkte woonvaardigheden.

Vandaar hebben we afgelopen jaar 2023 ook ingezet op meer participatie en **verantwoordelijkheid** van elke bewoner bij de dagelijkse huishoudelijke taken. In overleg met elke individuele bewoner gingen we op zoek naar de aangepaste hulp die zij hierbij konden en wilden aanbieden. Vanuit de eigen kracht van de bewoner trachten we te empoweren, hen meer te laten deelnemen aan gezamenlijke activiteiten en op die manier zelfstandigheid aan te wakkeren en woonvaardigheden bij te brengen. We brachten al deze huishoudelijke taken in kaart in een weekplanning die uithangt in de keuken.

Binnen het huis zijn we ons ervan bewust dat de bewoners al een lange weg hebben afgelegd en dat elke stap in het proces belangrijk is om te zoeken naar een betere, meer zelfstandige en hoopvolle toekomst voor elke bewoner. Eén van de bewoners herviel in zijn verslavingsproblematiek. Door een constructieve samenwerking met de psychiatrische instelling kon hij instappen in het dagcentrum en er een langdurige dagtherapie

volgen. Daar krijgt hij dagelijkse medicatie en controle maar ook de hele dag therapie in de vorm van nuttige tijdsbesteding zoals sporten, fietsen, herstellen, koken, ... We zagen bij hem de afgelopen maanden een erg positieve evolutie.

De samenwerking met verschillende medische instellingen (ziekenhuizen, huisartsen, kinesisten, ...) werd afgelopen jaar belangrijker.

Een ander belangrijk gegeven bij het aanleren van woonvaardigheden, is de bewustwording van het financiële levensdomein. Onze bewoners hebben vaak geen of een foutief idee van hoeveel het dagelijkse leven kost. Ze hebben vaak maanden en jaren niet bijgedragen aan huur, voeding en energiekosten en dit geeft een verkeerd beeld van de realiteit.

Als **conclusie** kan men stellen dat afgelopen jaar de samenwoning "Marthin Luther King" vooral heeft ingezet op regularisering van de bewoners en doorstroming naar de reguliere woonmarkt. ■

Kamiano

Kamiano Restaurant

In Kamiano Restaurant kunnen dak- en thuislozen op woensdag en zaterdag terecht voor een gratis warme maaltijden. We zien de nood aan een maaltijd jaarlijks toenemen. Ook de vraag naar take away maaltijden blijven we behartigen omwille van verschillende redenen: mobiliteit, ziekte, onderlinge conflicten, te zwaar onder invloed wat het samen eten onmogelijk maakt, enkelband, ...

Binnen Kamiano Restaurant wordt er getracht doortastend te werken vanuit het aanvoelen dat mensen blijvend kansen nodig hebben om hun krachten terug te vinden. Daarom staan persoonlijke contacten en vriendschappen centraal waarbij de vrijwilligers tijd maken voor ontmoetingen en persoonlijke gesprekken. De samenwerking tussen de verschillende subwerkingen werpt zijn vruchten af. Ook de samenwerking met de kookschool De Leerexpert, Koca en tal van andere organisaties zijn een grote meerwaarde.

Op 1 november hebben we tijdens een herdenkingsviering in de Sint-Carolus Borromeuskerk 37 Vrienden van de Straat herdacht, wiens herinnering opgeschreven staat in een herdenkingsboek dat we bewaren in de Maria Magdalenakapel.

Het jaarlijkse kerstfeest op 24 december werd een hoogtepunt van een familiaal samenzijn van gasten en vrijwilligers die gedurende het hele jaar een helpende hand zijn in Kamiano. De kerstman en kerstvrouw hadden voor allen een geschenk in petto. Daarnaast ging er tegelijkertijd een ploeg op pad om vrienden op te zoeken in het ziekenhuis, revalidatiecentrum of thuis. Diezelfde avond ging er ook een kerstfeest door in de Sint-Carolus Borromeuskerk. Ook daar werden enkele vrienden van Kamiano uitgenodigd waaronder zij die meewerken in het kunstatelier, in het initiatief Laudato Si', wie woont in de samenwoning voor zieken MLKH en gasten die na een lange tijd van dakloosheid op hogere leeftijd een plekje vonden in de Lange Batterijstraat. Een bijzondere avond om niet snel te vergeten.

woe & za 90 dagen

260 verzorging/arts

21.149 maaltijden

270 noodkledij/slaapzak

565 genodigden op het kerstfeest

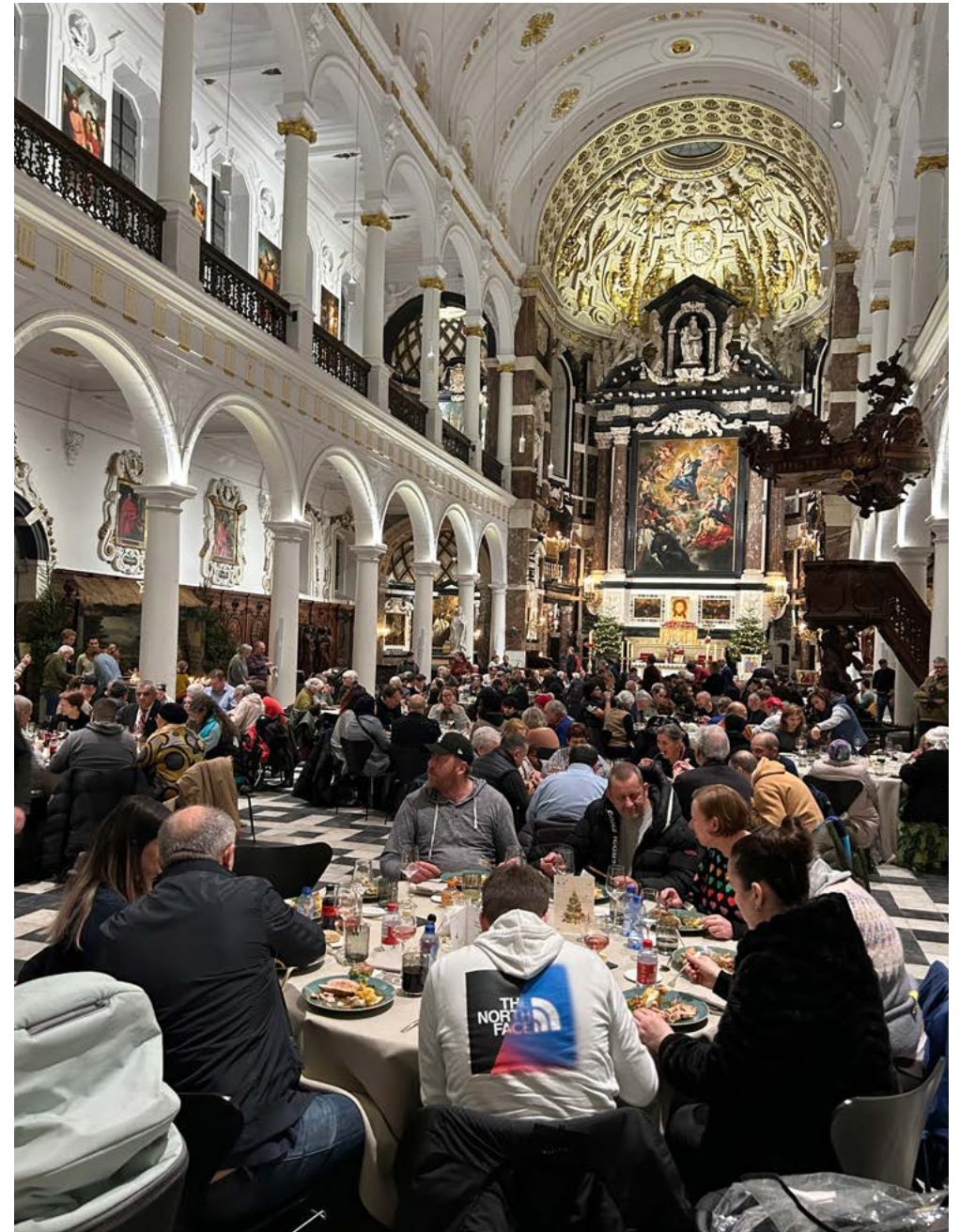

55 kappersbeurten

2 vaccinatiemomenten

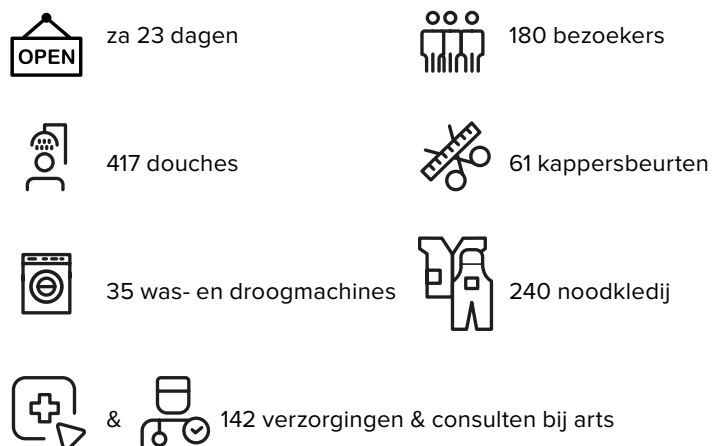

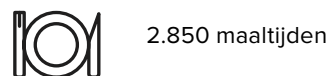
Kamiano Care

Vele jaren hebben we tijdens de openingsmomenten van Kamiano Restaurant de mogelijkheid gegeven aan de gasten om zichzelf te verzorgen. Omwille van de stijgende nood is er nagedacht en gewerkt aan een nieuw project dat hierop een aanvullend antwoord zou bieden. In samenwerking met Memisa is in juni 2023 Kamiano Care van start gegaan waar mensen kunnen douchen en waar er extra aandacht is van een medische staf van vrijwilligers voor verzorging van wonden en andere medische problemen.

Kamiano Mobiel

Kamiano Mobiel rijdt wekelijks op zondagnamiddag uit om mensen die op straat vertoeven op te zoeken. De vrijwilligers ontmoeten op jaarbasis een 300-tal individuele dak- en thuislozen op het vaste parcours Groenplaats - Meir - De Keyserlei - Astridplein - Centraal Station - Kievitplein. Tweewekelijks brengt Kamiano Mobiel ook een 30-tal maaltijden rond in de Lange Batterijstraat. We ontmoeten er vooral alleenstaande bejaarden die leven in grote eenzaamheid. Een vriendelijk gesprek en de continuïteit van de wekelijkse ontmoetingen geven de meest kwetsbare mannen en vrouwen op straat vertrouwen waardoor ze zich openstellen voor een eventuele doorverwijzing naar diverse organisaties in de stad.

Kamiano Onthaal

Kamiano Onthaal is in februari 2014 gestart in samenwerking met het OCMW en de stad Antwerpen. De focus ligt op eerstelijnszorg, specifiek voor de allerzwaksten. Het centrum, dat kan rekenen op stedelijke subsidies, bestaat uit een team van 8 professionele werkrachten (1 onthaal, 4 begeleiding, 1 brugfunctie voor nazorg, 1 voedings- verantwoordelijke/kok, 1 onderhoud), ondersteund door een 50-tal vrijwilligers. De organisatie stelt de menswaardigheid, vriendschap en volwaardig lidmaatschap in de samenleving voorop. Kamiano Onthaal hanteert een integrale aanpak en staat open voor dialoog en communicatie, zowel met de gasten als met maatschappelijke instanties. Deze laagdrempelige, intensieve zorg en de mogelijkheid om snel in te grijpen waar nodig, vormen een sterke troef.

ma, di, do & vrij 177 dagen

7.188 bezoekers →

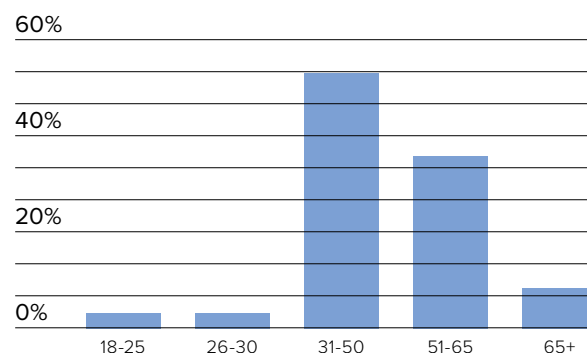

82% mannen

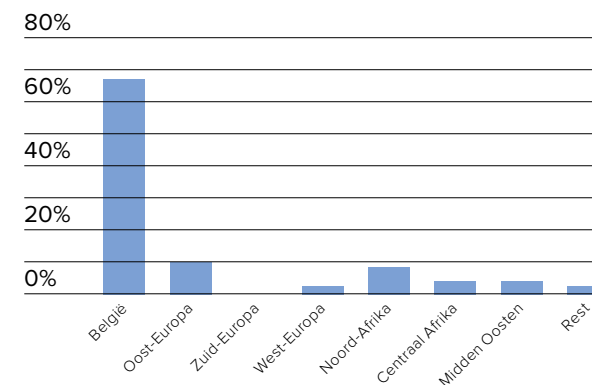

18% vrouwen

Leeftijdscategorieën

Nationaliteit

Ontmoeten, ontdekken en werken aan een toekomst met menselijke nabijheid en aandacht voor elke gast

Kamiano werkt zonder wachtlijst of tijdsdruk, denkt creatief en out of the box en verliest nooit het menselijk aspect uit het oog. Gasten kunnen in de eerste plaats weer mens zijn, van het *overleven* naar opnieuw leren *leven*. We werken op maat en op het tempo van elk individu, begeleidingen zijn hierdoor intensief en langdurig. 30 jaar ervaring sterkt ons in de overtuiging dat deze aanpak voor onze doelgroep niet alleen de meest menswaardige is, maar ook de meest efficiënte en resultaatgerichte.

Tendensen & waarnemingen

- De netwerkvervaging waarmee 65-plussers te maken krijgen en de eenzaamheid die daarmee gepaard gaat, verhoogt zichtbaar het risico op dakloosheid. Een zorgwekkende trend.
- We merken een stijgend aantal jongvolwassenen dat in de problemen komt. Het gaat om jongeren met een multiproblematiek: psychiatrische problemen al dan niet in combinatie met verslaving, mentale beperking, gebroken gezinnen, instellingsverleden, ... het sociale netwerk neemt af. Ze hebben een zucht naar zelfstandigheid maar noch de middelen, noch de vaardigheden om dit te realiseren.
- Het aantal dakloze en kwetsbare vrouwen met een multiproblematiek daalde evenmin. Zij hebben vooral nood aan aangepaste huisvesting, opvang en ondersteuning.
- We ontmoeten steeds meer gasten met een (vermoeden van) mentale beperking. Het is een uitdaging om voor deze dossiers samenwerkingen op te zetten. Begeleidingsmogelijkheden binnen rechtstreeks toegankelijke hulp zijn beperkt en onrechtstreeks toegankelijke VAPH hulpverlening is een lang en moeizaam proces.
- Het leven op de straat werkt als een accelerator voor psychische problemen: psychoses, persoonlijkheids- en gedragsstoornissen of comorbiditeit. We werken voor deze gasten samen met verschillende partners:

157 kennismakingen

254 begeleidingen

2700 douches

7188 ontbijt en lunch

422 verzorgingen

727 was/droogmachines

35 consulten
bij huispsychiater

2 vaccinatiemomenten

73 kappersbeurten

45 oogcontrole

Kadans, Top aanpak, MPT, ... en met onze huispsychiater. Zij deelt op vrijwillige basis haar expertise binnen de verslavingszorg met ons en biedt ons de mogelijkheid om casussen met haar te bespreken.

- Vele gasten maken gebruik van de georganiseerde stedelijke nachtopvang voor mensen met en zonder wettig verblijf, al blijft de drempel voor sommige onder hen te hoog. Om een continuïteit van begeleiding te verzekeren, pleit Kamiano ervoor om ook de nachtopvang voor mensen zonder wettig verblijf heel het jaar te laten doorlopen. Een nachtopvang moet een laagdrempelige noodoplossing blijven voor een zo breed mogelijk publiek.
- Als antwoord op de dakloosheid moet vooral worden ingezet op meer sociale huisvesting, betaalbare woningen en alternatieve woonvormen. Gasten botsen met een leefloon of werkloosheidsuitkering tegen de fors gestegen huurprijzen, hebben te maken met huisjesmelkers, worden geconfronteerd met uithuiszettingen vanwege onbewoonbaar verklaarde panden of schulden. Daarnaast zijn wachtlijsten voor sociale huisvesting en andere vormen van begeleid wonen zeer lang, zijn er strengere regels en extra voorwaarden. en worden de regels alsmaar strenger.
- Gasten die wél een woonst vinden, hebben het vaak moeilijk om die woning op een goede manier te onderhouden en te behouden. Er is een gebrek aan woonvaardigheden, de lokroep van de straat en de een-

zaamheid die mensen treft tussen vier muren. Om te anticiperen op die grote nood aan nazorg en om de continuïteit in de begeleiding naar stabilisatie verder te waarborgen, zet één voltijds medewerker zich in om gasten, die de stap zetten naar woonst en nog extra hulp nodig hebben, te ondersteunen in afwachting van aanvullende hulpverleningspartners. De brug wordt gevormd tussen de straat en een woonst én tussen de begeleiding binnen Kamiano en andere partners én tussen een vaak geïsoleerd bestaan en de uitbreiding van een netwerk.

- Een dak boven het hoofd zoeken voor kwetsbare mensen met een precaire woonsituatie is met de jaren een steeds belangrijker activiteit geworden. Daarvoor zet Sant'Egidio zich in via de vzw "Vrienden van Betlehem". Reeds vele jaren behartigen we enkele ingerichte en bemeubelde kleine woonsten. Daar willen we mensen, die moeilijk een eigen plek vinden, ondersteunen en onderdak aanbieden.
- Het is belangrijk om op lokaal niveau na te denken over kleine, creatieve woonvormen en opvanginitiatieven, in de sfeer van cohousing, op maat van verschillende doelgroepen zoals bijvoorbeeld jongeren, senioren en kwetsbare vrouwen.
- Omwille van de aanhoudende internationale conflicten ontmoeten we ook heel wat vluchtelingen, al dan niet in procedure. Het gaat om alleenstaande mannen die niet terecht konden in de overvolle vluchtelingencentra. Kamiano blijft hen ontvangen en biedt hen, in samenwerking met tal van andere organisaties zoals het ACM en Fedasil, gerichte informatie over rechtsprocedures en mogelijkheden wat betreft onder meer wonen en werken in België. Ook de piste van vrijwillige terugkeer wordt steeds besproken.

In Kamiano groeit het besef dat we heel creatief en innovatief aan de slag moeten gaan om de stijgende vraag te kunnen beantwoorden en voor kwaliteit boven kwantiteit te blijven gaan. Maar rechtevenredig met die

talloze vragen stijgt ook de motivatie om de meest kwetsbaren in onze samenleving op een menselijke en laagdrempelige manier, met warmte en vriendschap, te blijven ontvangen in een open huis.

We geloven in het SAMEN-redzaamheids-principe, losgekoppeld van oneindige criteria die vaak onrealistisch zijn. Door niemand op te geven, boeken we successen en zijn we dagelijks getuige van kleine wonderen.

Atelier Kamiano

Atelier Kamiano is 5 jaar geleden ontstaan binnen de werking van Kamiano vanuit de overtuiging dat creëren, kunst, verbeelden een grote meerwaarde kan betekenen voor ieder van ons maar zeker voor de dak- en thuislozen die in het atelier in hun harde bestaan een uitlaatklep en een veilige plek kunnen vinden.

Op maandag en dinsdagnamiddag zijn de atelier bezoekers welkom in de atelierruimte aan de Kammenstraat 51 te Antwerpen. Er is koffie en thee, een koekje en er heerst een gezellige sfeer. Elke bezoeker gaat creatief aan het werk: schrijven, kleien, tekenen, schilderen, handwerken ... Vaak zijn de mensen verrast over hun eigen kunnen. Talent komt bovendien wat heel aanmoedigend is in een samenleving waar je vaak wordt weggeduwd. Er wordt veel gedeeld, behalve koekjes, ook ervaringen, inspiratie, verhalen, een lach en soms ook een traan. ■

502 Atelier Kamiano bezoekers

Laudato Si'

Inleiding

Laudato Si' wil mogelijkheden creëren voor mensen die om verschillende redenen geen werk, nuttige dagbesteding of betrokkenheid in de samenleving vinden. Voor hen wil LS' krachtlijnen op maat uittekenen om mensen in hun waarde te herstellen, talenten te (her)ontdekken en te ontplooien en zo ieders participatie in de samenleving te verzekeren. Op deze manier werken we samen aan een re-integratie van kwetsbare mensen die het moeilijk hebben op de arbeidsmarkt: door activering en ondersteuning bij de ontwikkeling van arbeidsvaardigheden en competenties op maat. Elke mens in nood deel laten uitmaken van de maatschappij, blijft een werk van barmhartigheid, dat een groot verschil maakt in het leven van de mensen. In elke ontmoeting zet LS' zich in om mensen het geloof in een toekomst te kunnen geven en draagt ze zorg voor het versterken of opbouwen van een netwerk zodat mensen zich gewaardeerd, gekend en gesteund voelen. LS' is ervan overtuigd dat door in elke mens te investeren met fantasie, nabijheid en creativiteit, we het mogelijk maken om samen te bouwen aan een meer menselijke samenleving.

Samenwerkingen

De gasten die in LS' werken komen langzaam verschillende samenwerkingsverbanden. De meerderheid wordt doorverwezen door de eigen werking van Kamiano. Verder ook vanuit psychiatrie en de dienst Langdurige Zorg van het ZNA Stuivenberg, Antwerpse OCMW's, CAW Antwerpen, het Steunpunt Vrijwilligerswerk en anderen.

Van bij het ontstaan van LS' werkt de winkel voor ophalingen van donaties en inkoop van goederen samen met Kringwinkel Antwerpen.

LS' geeft de mogelijkheid aan stagiaires van verschillende scholen en studierichtingen voor allerlei stages een korte of langere tijd.

Op wijkniveau zijn er intussen heel wat stabiele samenwerkingsverbanden met socioculturele organisaties. De openbare bibliotheek, Ons Huis, Woonhaven Antwerpen, het opvangcentrum voor vluchtelingen van het Rode Kruis, ... De band met de verschillende werkingen van VVS op dezelfde locatie, blijft intensief, zowel voor de kinderen die naar de School van

Vrede komen, de bejaarden die elkaar wekelijks ontmoeten in de lokalen naast LS', de Amici, als de vrijwilligers en de leerlingen van de taal oefenkansen.

Leermogelijkheden binnen de tweedehandswinkel, ateliers en dienstverlening

Laudato Si' is 5 dagen per week open. Er worden kleding, huisraad en allerlei herbruikbare spullen ingezameld. In de ateliers worden deze materialen hersteld en nadien opnieuw te koop aangeboden in de shop.

Om de winkel vlot te laten verlopen worden de gasten opgeleid om te werken in de shop, de coffee corner en aan de donatiebalie. In de ateliers zet LS' in op de ontwikkeling van andere talenten: in het naaiatelier gebeuren retouches en wordt er gewerkt aan een eigen collectie met gerecycleerde materialen. Na de installatie van een nieuwe keuken is LS' met de gasten van start gegaan met een kookatelier waar we ons voornamelijk toeleggen op het maken van gebak voor verkoop in de coffee corner. Verder zetten we ook in op het maken van een eenvoudige en gezonde lunch voor de gasten op het werk. De combinatie van aandacht voor gezonde voeding en energie voor dagbesteding en werk is een meerwaarde voor de persoonlijke ontwikkeling van elke gast.

Daarnaast beschikt LS' over twee dienstverleningen. Een ophaaldienst die zorgt voor ophalingen van goederen allerhande in de Europawijk en daarbuiten en een installatiedienst die hulp biedt bij de verhuis en installatie van kwetsbare mensen die begeleid worden in Kamiano.

Methodiek van aanmoediging, kansen, doorzetting en hoop

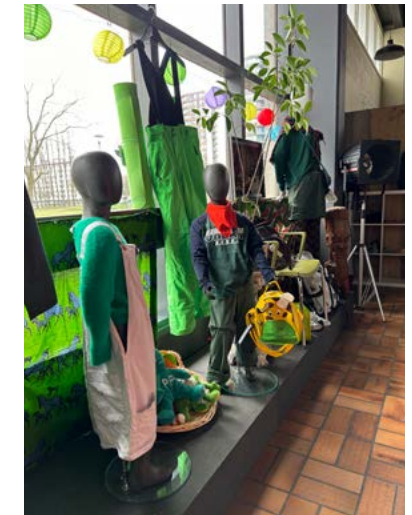
Als eerste wordt er een afspraak gemaakt met de kandidaat voor een kennismakingsgesprek. Tijdens zo'n eerste gesprek wordt de werking met de verschillende activiteiten voorgesteld. Na een korte bedenktijd beslist de gast of hij al dan niet op het voorstel van vrijwilligerswerk ingaat.

→ In 2023 waren er 24 kennismakingsgesprekken.

Wanneer de gast ervoor kiest aan de slag te gaan wordt een proefmiddag voorgesteld. Als de proefmiddag door zowel de gast als LS' positief bevonden wordt, begint de gast de week daarna officieel en wordt er ook een intakegesprek gedaan, waarbij een vrijwilligersovereenkomst en een arbeidsreglement wordt overlopen en getekend.

→ In 2023 vonden er 13 intakegesprekken plaats.

De eerste maand wordt er gewerkt aan basisvaardigheden en gewenning aan de nieuwe situatie van een engagement. Na deze maand is er een sprong naar een volledige dag waar LS' inzet op het verwerven van de verschillende arbeidscompetenties, oa timemanagement, het actief deelnemen aan de teamvergadering, communicatie met collega's, klanten en begeleiders, ... Het blijven ondersteunen van de gasten ook als het moeilijk gaat, hoort bij de sterkste kanten van het project.

→ Eind december waren er in totaal 46 gasten in activering. Voor 36 van hen zien we ook groeiperspectieven.

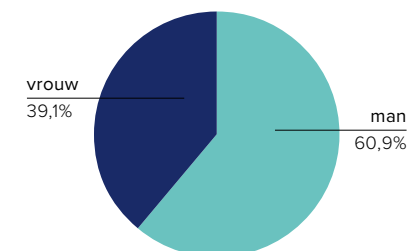
Samen een team vormen

Bij het begin van het nieuwe jaar nodigen we gasten en vrijwilligers uit voor een nieuwjaarsdiner. Tijdens dit moment overlopen we het voorbije jaar op een visuele manier met een powerpoint om evoluties en cijfers van hun werk in beeld te brengen. Deze cijfers geven weer wat hun trouwe inzet en het werken als team tot stand heeft gebracht. Tegelijkertijd maken we samen nieuwe voornemens voor de toekomst. Het is belangrijk om elke gast mee te nemen in het ambitie van Laudato Si' als plek waar nieuwe kansen geboden worden. Werken geeft ons allemaal meer zin in het leven, waardigheid dat we meetellen en erbij horen, voldoening voor wat we presteren, hoop voor een betere toekomst, vreugde van collega's, een fijne collega te zijn voor anderen, nieuwe vriendschappen laten ontstaan, ... Dit moment wil vooral een aanmoediging zijn om respectvol en enthousiast samen te werken.

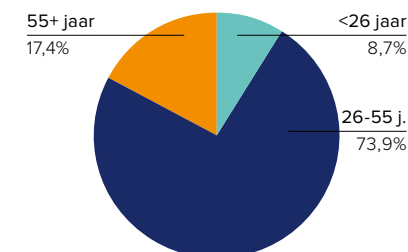
Tijdens de zomervakantie trekken we er enkele dagen met de gasten op uit om elkaar beter te leren kennen. Met deze zomer 5-daagsje in de natuur is een teambuilding op een sportieve, creatieve en ontspannende manier. ■

PARTICIPATIETRAJECTEN

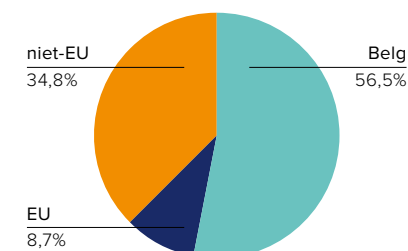
Geslacht	Aantal	Percentage
man	28	61%
vrouw	18	39%
totaal	46	100%

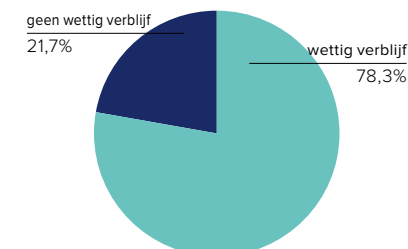
Leeftijd	Aantal	Percentage
< 26 jaar	4	9%
26-55 jaar	34	74%
55+ jaar	8	17%
geen info	0	0%
totaal	46	100%

Nationaliteit	Aantal	Percentage
Belg	26	50%
EU	4	9%
niet-EU	16	35%
geen info	0	0%
totaal	46	100%

Wettig verblijf	Aantal	Percentage
wettig verblijf	36	78%
geen wettig verblijf	10	22%
totaal	46	100%

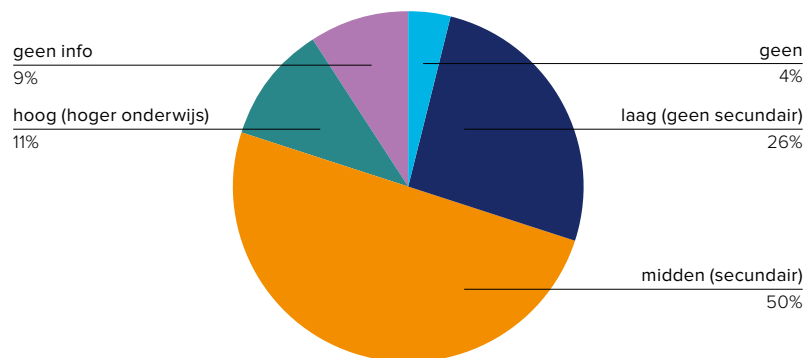
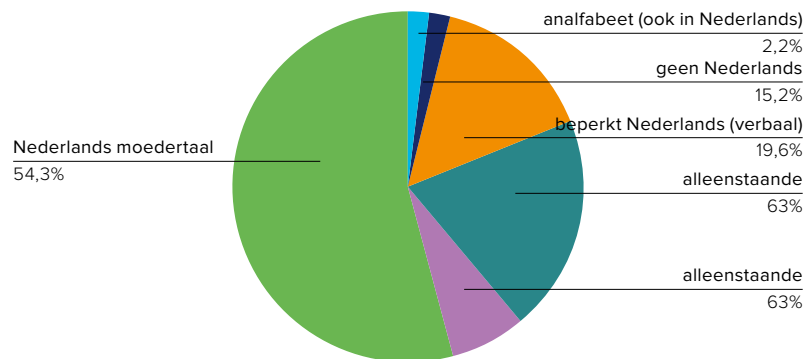
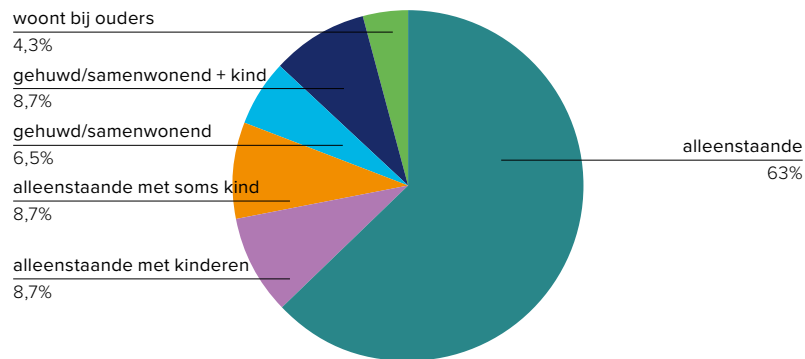

Gezinssituatie	Aantal	Percentage
alleenstaande	29	63%
alleenstaande met kinderen	4	9%
alleenstaande met soms kinderen	4	9%
gehuwd/samenwonend	3	6%
gehuwd/samenwonend met kinderen	4	9%
geen info	0	0%
woont bij ouders	2	4%
Totaal	46	100 %

Taal	Aantal	Percentage
analfabeet (ook in moedertaal)	1	2%
geen (Europese) contacttaal	1	2%
geen Nederlands	7	15%
beperkt Nederlands (alleen verbaal)	9	20%
basis Nederlands	0	0%
goed Nederlands (lezen en schrijven)	3	7%
Nederlands moedertaal	25	54%
geen info	0	0%
Totaal	46	100%

Scholing	Aantal	Percentage
geen	2	4%
laag (geen secundair)	12	26%
midden (secundair)	23	50%
hoog (hoger onderwijs)	5	11%
geen info	4	9%
Totaal	46	100%

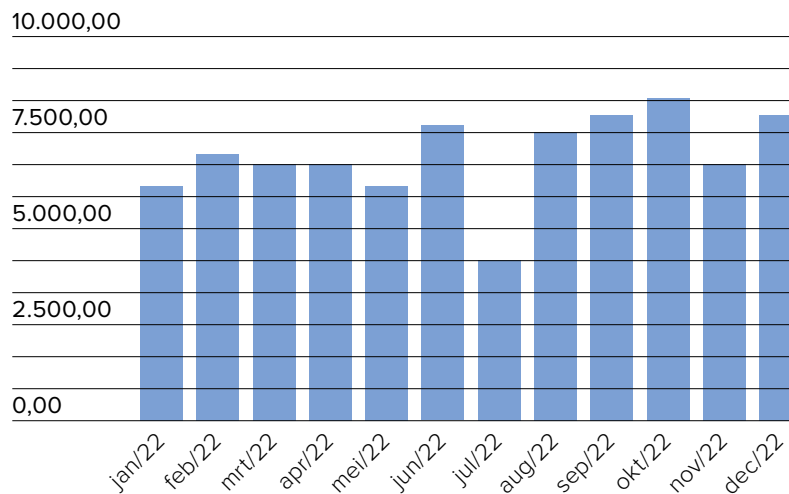

DE WINKEL IN ACTIE

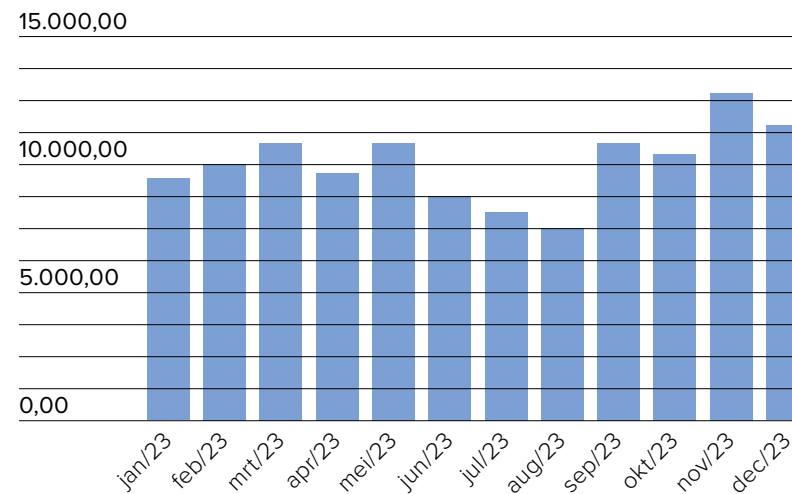
aantal dagen open	233
aantal klanten	11.646
aantal ophalingen	45
aantal installaties en verhuizingen	9
aantal donaties	62.089,28 kg

Verkoopcijfers 2022

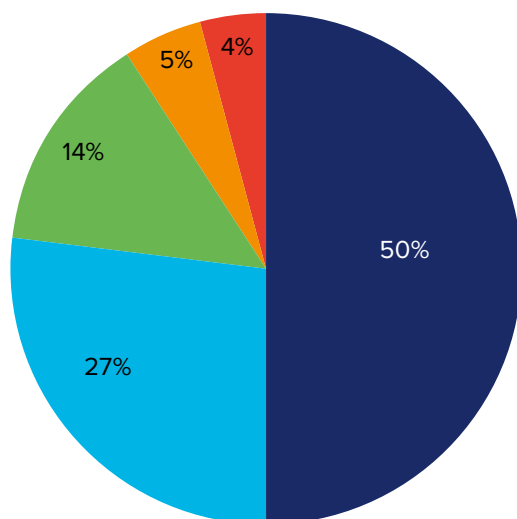
Verkoopcijfers 2023

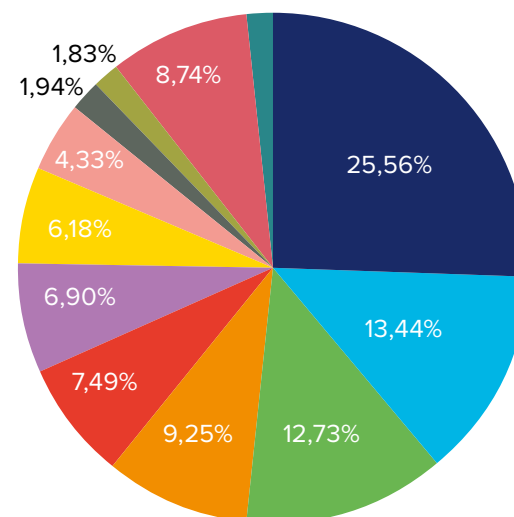

Financiën

INKOMSTEN	Bedrag (€)	Percentage (%)
Overheidssubsidies	1.166.269,75	50 %
Giften particulieren, bedrijven, organisaties	619.185,09	27 %
Inkomsten uit verkoop, huur en bijdragen	334.149,26	14 %
In resultaatname giften verbouwingen	105.661,19	5 %
Andere inkomsten	91.136,35	4 %
Totaal	2.316.401,64	100 %

UITGAVEN	Bedrag (€)	Percentage (%)
Daklozenwerking Kamiano	557.812,27	25,56 %
Laudato Si'	293.267,55	13,44 %
Leve de Ouderen!	277.814,56	12,73 %
Kinder- en jongerenwerking	201.945,02	9,25 %
Andersvaliden/Amici Coffee & Books	163.374,51	7,49 %
Tutti	150.615,01	6,90 %
Simeon en Hanna/Co-Housing	134.872,09	6,18 %
Martin Luther King House	94.528,47	4,33 %
Interculturaliteit	42.431,87	1,94 %
Administratie	39.926,04	1,83 %
Afschrijvingen	190.688,78	8,74 %
Belasting, financiële en andere kosten	34.989,84	1,60 %
Totaal	2.182.266,01	100 %

RESULTAAT

Totaal inkomsten	2.361.401,64 €
Totaal uitgaven	2.182.266,01 €
Resultaat	134.135,63 €

BALANS

Activa		Passiva	
Vaste activa	854.829,78	Eigen vermogen	2.058.741,43
Vlottende activa	2.524.674,09	Vreemd vermogen	1.320.762,44
Totaal	3.379.503,87	Totaal	3.379.503,87

Toelichting bij de financiële situatie

De vzw Vereniging voor Solidariteit (VVS) maakt deel uit van het grote netwerk van de Gemeenschap van Sant'Egidio. In België wordt de werking van Sant'Egidio gedragen door de private stichting Sant'Egidio, waarin het onroerend en financieel patrimonium van de Gemeenschap van Sant'Egidio werd ondergebracht.

De projecten van Sant'Egidio met en voor de armen worden in Vlaanderen, in Brussel en in Wallonië opgevolgd door verschillende verenigingen zonder winstoogmerk. Op die manier wordt een onderscheid gemaakt tussen het beheer en de exploitatie, met toepassing van het voorzichtigheidsprincipe van de bonus pater familias.

De Belgische tak van Sant'Egidio maakt deel uit van de internationale en wereldwijde Gemeenschap van Sant'Egidio, met hoofdzetel in Rome, en volgt voor de projectwerking de strategie en de spiritualiteit die door Sant'Egidio wereldwijd wordt uitgetekend.

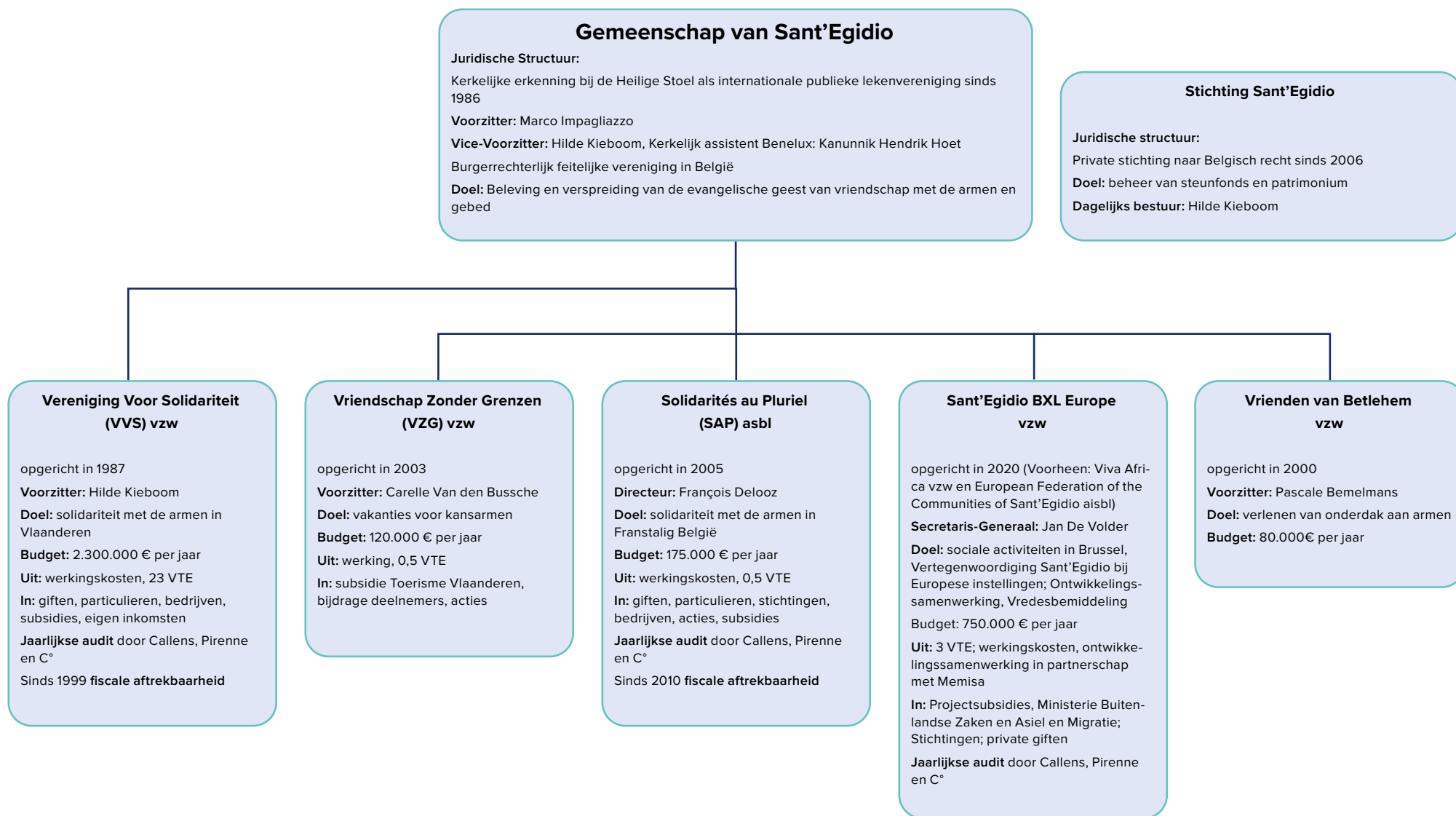
Voor een goed begrip van de balans is het belangrijk voor ogen te houden dat de financiële middelen een momentopname zijn per 31 december, het moment waarop VVS vzw de meeste middelen heeft kunnen genereren, grotendeels dankzij particuliere giften in aanloop naar Kerst en eindejaar. Die financiële middelen worden echter aangewend om de kosten van het daaropvolgende werkjaar grotendeels te dekken.

De vzw VVS had in 2023 gemiddeld 21,5 VTE in dienst, verdeeld over de verschillende werkingen, maar vooral in Kamiano Onthaal, Laudato Si', Amici – Coffee & Books en Leve de Ouderen!

De jaarrekening 2023 werd onderworpen aan een audit van het kantoor-bedrijfsrevisoren Callens, Vandelanotte en werd goedgekeurd zonder voorbehoud. ■

Organigram

Met de steun van

SANT'EGIDIO

Vereniging voor Solidariteit vzw
Lombardenstraat 28
B-2000 Antwerpen

T +32 3 229 04 10
E info@santegidio.be

www.santegidio.be

KBC: IBAN: BE95 4098 5637 5658
BIC: KREDBEBB

BNP Paribas-Fortis: IBAN: BE14 2200 0370 0483
BIC: GEBABEBB

Foto's: Copyright Sant'Egidio

